

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 155/11/2011

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών «Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος».

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία διενέργειας δημοψηφίσματος. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Ορίζεται ως αντικείμενο του υπό ψήφιση νόμου, η οργάνωση της διαδικασίας προσφυγής σε δημοψήφισμα, για κρίσιμο εθνικό θέμα ή για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος (άρθρο 44, παρ.2).

β. Προβλέπεται ότι, η προκήρυξη του δημοψηφίσματος διενεργείται με π.δ/γμα, το οποίο προσυπογράφεται για κρίσιμο εθνικό θέμα από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα από τον Πρόεδρο της Βουλής και εκδίδεται εντός της οριζόμενης με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής προθεσμίας. **(άρθρα 1 και 2)**

2. Καθορίζεται ο τρόπος συμμετοχής των πολιτών στη διενέργεια δημοψηφίσματος και ειδικότερα, ορίζεται ότι: **α.** Ο ψηφοφόρος εκφράζει την προτίμησή του σε ένα ή περισσότερα ερωτήματα, τα οποία έχουν καθορισθεί στην απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής και αναφέρονται ειδικά στο π.δ/γμα προκήρυξης του δημοψηφίσματος.

β. Το δημοψήφισμα διενεργείται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία, στο οποίο ψηφίζουν οι Έλληνες οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και κατά την ημέρα της ψηφοφορίας βρίσκονται εντός των ορίων της Επικράτειας.

γ. Στο δημόσιο διάλογο για το ερώτημα ή τα ερωτήματα του δημοψηφίσματος συμμετέχουν πολιτικά κόμματα, ενώσεις προσώπων, επιστημονικές, επαγγελματικές και λοιπές οργανώσεις. **(άρθρα 3 - 5)**

3. Ρυθμίζονται θέματα οικονομικής διαχείρισης σχετικά με τη διενέργεια δημοψηφίσματος και ορίζονται τα εξής: α. Τα έσοδα και οι δαπάνες, κατά τη διάρκεια της περιόδου από την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για τη διενέργεια δημοψηφίσματος έως τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, θεωρούνται εκλογικές.

β. Θεσπίζονται απαγορεύσεις όσον αφορά στη χρηματοδότηση, και σε κάθε άλλου είδους παροχές ή διευκολύνσεις, από τα οριζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τους συμμετέχοντες στη διενέργεια του δημοψηφίσματος, στους οποίους δεν διατίθεται κρατική χρηματοδότηση.

δ. Παράλληλα, θεσπίζονται ποινικές κυρώσεις [φυλάκιση μέχρι ένα έτος και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ], σε περίπτωση χρηματοδότησης από το ίδιο πρόσωπο με ποσό μεγαλύτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) Ευρώ.

γ. Περαιτέρω, επιβάλλεται, στους συμμετέχοντες στη διενέργεια του δημοψηφίσματος, όριο δαπανών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, η υπέρβαση του οποίου τιμωρείται με πρόστιμο που ανέρχεται στο πενταπλάσιο του ποσού της υπέρβασης. **(άρθρα 6 και 7)**

4.α. Ορίζεται ότι, η οικονομική διαχείριση, κατά τη διάρκεια της περιόδου από την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, με την οποία γίνεται δεκτή η πρόταση για τη διενέργεια δημοψηφίσματος, έως τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, ελέγχεται από την Επιτροπή, που ορίζεται για τον έλεγχο των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των βουλευτών, κατά το άρθρο 21 του ν.3023/2002, όπως ισχύει.

β. Τα πολιτικά κόμματα, οι ενώσεις προσώπων, οι επιστημονικές, επαγγελματικές και λοιπές οργανώσεις, που συμμετέχουν στη διενέργεια του δημοψηφίσματος, υποχρεούνται στη σύνταξη και τη δημοσίευση ειδικής έκθεσης εσόδων και δαπανών.

γ. Κατά τα λοιπά, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι σχετικές περί χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων ρυθμίσεις (άρθρα 18 και 19, ν.3023/2002, όπως ισχύει). **(άρθρο 8)**

5. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη δημόσια προβολή των συμμετεχόντων στη διενέργεια δημοψηφίσματος και ειδικότερα:

α. Θεσπίζεται η υποχρέωση των δημοσίων και ιδιωτικών Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ) για τη μετάδοση μηνυμάτων και παρουσίαση των δραστηριοτήτων όσων συμμετέχουν στο δημοψήφισμα.

β. Ο προαναφερόμενος χρόνος, η διάρκεια του οποίου καθορίζεται με κ.υ.α., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, κατανέμεται ισομερώς μεταξύ εκείνων που τάσσονται υπέρ καθεμιάς από τις προσφερόμενες απαντήσεις στο ερώτημα/τα, διατίθεται δωρεάν και απαλλάσσεται από κάθε τέλος. **(άρθρο 9)**

6.α. Ορίζεται ότι, οι φορείς που μετέχουν στο δημοψήφισμα, ανάλογα με τη θέση τους στο ερώτημα/τα του δημοψηφίσματος, συμμετέχουν στην αντίστοιχη «Επιτροπή Υποστήριξης».

β. Με υπουργική απόφαση, καθορίζονται ζητήματα που αφορούν στη συγκρότηση της εν λόγω Επιτροπής, ενώ ο διατιθέμενος χρόνος μετάδοσης των μηνυμάτων και παρουσίασης της δραστηριότητας κατανέμεται, μεταξύ των συμμετεχόντων σε αυτή, με απόφαση των μελών της. **(άρθρο 10)**

7. Ορίζονται οι δικαιούχοι των χώρων υπαίθριας προβολής πολιτικών μηνυμάτων και προσδιορίζονται οι απαγορεύσεις για τους συμμετέχοντες στη διενέργεια του δημοψηφίσματος, κατά τη διάρκεια της περιόδου από τη δημοσίευση του π. δ/τος προκήρυξης του δημοψηφίσματος έως την ημέρα διεξαγωγής αυτού. **(άρθρο 11)**

8. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της ψηφοφορίας και ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Η ψηφοφορία διεξάγεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του π.δ/τος με το οποίο προκηρύσσεται το δημοψήφισμα, κατά εκλογικές περιφέρειες, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά για την εκλογή των βουλευτών.

β. Το εκλογικό σώμα εκφράζει την προτίμησή του σε έντυπο ή λευκό ψηφοδέλτιο, με τη χρήση των όρων ΝΑΙ ή ΟΧΙ ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο καθορίζει η Ολομέλεια της Βουλής στην απόφασή της για τη διενέργεια δημοψηφίσματος.

γ. Προσδιορίζεται το σχήμα των ψηφοδελτίων, οι διαστάσεις των οποίων καθορίζονται με υπουργική απόφαση, καθορίζεται ο τρόπος αποστολής του εκλογικού υλικού, διατύπωσης του ερωτήματος, έκφρασης της προτίμησης των ψηφοφόρων κ.λπ. **(άρθρα 12 - 15)**

9.α. Καθορίζεται ο τρόπος ανάδειξης του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος, για το οποίο επικρατεί η προτίμηση των ψηφοφόρων στο ερώτημα, που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των εγκύρων ψηφοδελτίων.

β. Περαιτέρω, τίθεται ελάχιστο όριο συμμετοχής του εκλεκτορικού σώματος, προκειμένου να είναι δεσμευτικό το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος. **(άρθρο 16)**

10.α. Επανακαθορίζονται τα θέματα σχετικά με τη διαλογή των ψηφοδελτίων, τις υποχρεώσεις της εφορευτικής επιτροπής και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της διαλογής προς τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη της Περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού που υπάγεται το εκλογικό τμήμα, ενώ για την Περιφέρεια Αττικής προς τον Περιφερειάρχη αυτής.

β. Τίθενται στη διάθεση του προέδρου της εφορευτικής επιτροπής όλα τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας που υπηρετούν στην Περιφέρεια του εκλογικού τμήματος και στην ανάγκη πολίτες, για την εκτέλεση των προβλεπόμενων υποχρεώσεων αυτού.

γ. Οποιαδήποτε παράλειψη των προαναφερόμενων προσώπων τιμωρείται σύμφωνα με την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία.

δ. Προσδιορίζονται οι σχετικές ενέργειες της εφορευτικής επιτροπής μετά το πέρας της διαλογής των ψηφοδελτίων. **(άρθρα 17 και 18)**

11. Καθορίζεται ο τρόπος εξαγωγής του αποτελέσματος της ψηφοφορίας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο κάθε εκλογικής περιφέρειας, που συντάσσει τον πίνακα των αποτελεσμάτων, επικυρωμένο αντίγραφο του οποίου αποστέλλεται αμέσως στον Υπουργό Εσωτερικών και στην Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή, προκειμένου να εκδώσει το γενικό οριστικό πίνακα αποτελεσμάτων.

(άρθρο 19)

12.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον έλεγχο, από το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, του κύρους του δημοψηφίσματος και του αποτελέσματος της ψηφοφορίας, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του ν.345/1976.

β. Οι σχετικές ενστάσεις συζητούνται κατά προτίμηση και εντός της οριζόμενης προθεσμίας.

γ. Στην περίπτωση δημοψηφίσματος για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, η απόφαση του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου εκδίδεται εντός της τιθέμενης αποκλειστικής προθεσμίας, από τη διεξαγωγή της συζήτησης. **(άρθρο 20)**

13.α. Περιλαμβάνονται τελικές ρυθμίσεις, οι οποίες παραπέμπουν στην εφαρμογή των σχετικών, περί εκλογής των βουλευτών (π.δ.96/2007) και χρηματοδότησης των κομμάτων (ν.3023/2002) διατάξεων, για τη ρύθμιση λοιπών συναφών θεμάτων.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με υπουργική απόφαση, των λεπτομερειών εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου.

γ. Τροποποιούνται σχετικές ρυθμίσεις του π.δ/τος 96/2007, με την προσαρμογή τους στις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

δ. Παρατίθενται οι καταργούμενες σχετικές διατάξεις (ν.350/1976).

(άρθρα 21 – 24)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη, κατά το έτος διεξαγωγής δημοψηφίσματος, από την αντιμετώπιση του κόστους των σχετικών δαπανών ψηφοφορίας [εκτύπωση εκλογικού υλικού, αποζημιώσεις δικαστικών αντιπροσώπων και υπαλλήλων συναρμοδίων υπηρεσιών (ΥΠ.ΕΣ., ο.τ.α., ΕΛ.ΑΣ., κ.λπ.)] **(άρθρο 6, σε συνδυασμό με τα άρθρα 1, 2, 14 παρ.1 και 2 και 17)**. Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση σχετικού π.δ/τους, εκτιμάται ότι, θα ανέρχεται, κάθε φορά, στο ποσό των **110.000.000 ΕΥΡΩ**, περίπου.

2. Απώλεια εσόδων, από τη διάθεση δωρεάν και ατελώς χρόνου μετάδοσης μηνυμάτων των συμμετεχόντων στο δημοψήφισμα από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. (άρθρο 9 παρ.4)

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από την είσπραξη τυχόν επιβαλλόμενων προστίμων, στις περιπτώσεις που υπάρξουν υπερβάσεις του προβλεπόμενου ορίου δαπανών από τους συμμετέχοντες στο δημοψήφισμα. (άρθρο 7 παρ.4)

II. Επί του προϋπολογισμού των οικείων ο.τ.α. α' βαθμού

Απώλεια εσόδων, από τη μη είσπραξη τέλους διαφήμισης (άρθρο 9 παρ.2 ν.3023/2002), από τους δικαιούχους χώρων υπαίθριας προβολής πολιτικών μηνυμάτων, κατά τη διάρκεια της περιόδου από τη δημοσίευση του π. δ/τος προκήρυξης του δημοψηφίσματος έως την ημέρα διεξαγωγής αυτού. (άρθρο 11 παρ.1)

III. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παρ.2, του άρθρου 4, του ν.663/1977 (Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από: α. τη μετατροπή σε χρηματική των επιβαλλόμενων ποινικών κυρώσεων [φυλάκισης μέχρι ένα (1) έτος] και την είσπραξη της χρηματικής ποινής [τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ΕΥΡΩ], που τυχόν επιβάλλονται, σε περίπτωση χρηματοδότησης από το ίδιο πρόσωπο των συμμετεχόντων στο δημοψήφισμα, καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου ορίου (άρθρο 6 παρ.5),

β. τυχόν επιβολή ποινών στις οριζόμενες περιπτώσεις, σύμφωνα με την εκλογική νομοθεσία (άρθρα 17 παρ.3 και 21 παρ.1).

Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 2011
Ο Γενικός Διευθυντής
Βασίλειος Κατριβέσης

